

वेळ- ३ तास

एकूण गुण : १००

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२.सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १. अ) तुमच्या अभ्यासक्रमातील मराठांच्या इतिहासाच्या अभ्यासासाठी उपयुक्त असलेल्या मराठी आणि फारशी साधनांचे परिक्षण करा (२०)

किंवा

ब) १७ व्या शतकातील दख्खनची राजकीय आणि भौगोलिक परिस्थिती स्पष्ट करा.

प्रश्न २. अ) अफझलखान प्रकरणाच्या विशेष संदर्भात मराठे व विजापूर संबंधाचे वर्णन करा (२०)

किंवा

ब) शिवाजी महाराजांचे युरोपियन सत्तांशी असलेल्या संबंधाचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न ३. अ) शिवराज्याभिषेकावर सविस्तर टीप लिहा (२०)

किंवा

ब) ताराबाई व शाहू यांच्यातील यादवी युद्धास कारणीभूत ठरलेल्या घटनांवार प्रकाश टाका.

प्रश्न ४. अ) शिवाजी महाराजांच्या केंद्रीय प्रशासन व्यवस्थेची चर्चा करा. (२०)

किंवा

ब) शिवाजी महाराजांच्या लष्करी प्रशासनाचा आढावा घ्या .

प्रश्न ५ वा : खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा . (२०)

अ) १७ व्या शतकातील दख्खनची सामाजिक स्थिती

ब) शाहिस्तेखान प्रकरण

क) छत्रपती संभाजी

ड) शिवाजी महाराजांची जमीन महसूल पद्धत

*****

Paper / Subject Code: 97118 / HISTORY: History of the Marathas (1630 CE -1707 CE)

Time-3 Hours

Total Marks: 100

NB : 1. Attempt all questions .
2. All questions carry equal marks.

Q 1.A) Examine Marathi and Persian sources in your study period of Maratha history. (20)

Or

B) Explain the Political and geographical condition of the Deccan in the 17th century.

Q 2. A) Describe the relation between the Marathas and Bijapur with special reference to the Afzal Khan episode. (20)

Or

Evaluate Shivaji Maharaj's relationship with European powers.

Q 3. A) Write a detail note on Shivaji Maharaj's Coronation (20)

Or

Trace the events that led to the civil war between Tarabai and Shahu.

Q 4. A) Discuss the Central administration of Shivaji Maharaj (20)

Or

B) Review the Military administration of Shivaji Maharaj

Q 5: Write any two short notes of the Following (20)

A) Social condition of Deccan in the 17th century

B) Shahista khan episode

C) Chhatrapati Sambhaji

D) Revenue administration of Shivaji Maharaj

*****